

Monumentnummer*: 507498

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **03 september 1997**
Kadaster deel/nr **82850/2**

Woonplaats* **Delden** Gemeente* **Hof van Twente** Provincie* **Overijssel**

Locatiennaam **Delden** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Stad-Delden** Sectie* **A** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
4939

Omschrijving**

Inleiding

HERENHUIS, samen met andere monumentale panden gelegen aan de rand van de Cramerswei aan het begin van de Langestraat. Rond 1890 gebouwd in opdracht van de familie Schweigman in een eclectische bouwstijl met Hollandse Neo-Renaissance, Gotische en Chalet-stijl elementen. De tuin wordt begrensd door een laag smeedijzeren hekwerk op bakstenen muurtje. Het huis heeft een zeer rijk uitgevoerd interieur en is van 1936 tot 1976 in gebruik geweest als gemeentehuis van Ambt Delden.

Omschrijving

Het pand is opgetrokken vanaf een nagenoeg vierkante plattegrond over twee bouwlagen en is voorzien van verschillende erkers en serre's. Op het samengestelde met leien gedekte afgeknotte schilddak dakkapelletjes (zes in de hoofdkap) voorzien van een eenvoudig gedecoreerde trekbalk en een spits hoefijzerboogvenster. De overstekende houten goten van het dak rusten op houten gesneden consoles.

De gevels zijn boven een gepleisterde plint met casementen opgetrokken in rode baksteen en versierd met gepleisterde banden en hoekblokken. De vensters en deuren bevinden zich onder segmentbogen met gepleisterde aanzet- en sluitstenen. Uitzondering daarop vormen de spitsboogvensters in de serres en op de verdiepingen van de middentraveeën in de voor- en achtergevel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De gevels zijn elk vertikaal geleed door drie traveeën. In de voor- en achtergevel (N en Z) bevindt de smalle middentravee zich tussen twee bredere risalieten met erkers en serre's. In de zijgevels (O en W) risaleert de smalle middentravee. In de middentravee van de voorgevel (N) de hoofdingang, een zwarte houten deur met twee geslepen ramen en een bovenlicht. Voor het linker risaliet bevindt zich een rechthoekige serre, die wordt afgedekt door een afgeknot licht hellend zinken schilddak. De erker voor het rechter risaliet beslaat een halve zeshoek. Op de serre en erker balkons waarop glasdeuren uitkomen. De balustrades op de balkons bestaan uit een houten raamwerk met daarin een grijs opengewerkt natuurstenen fries waarin onder meer vierpassen. Boven de balkondeuren van het rechter risaliet is in de boogtrommel een natuurstenen reliëf geplaatst. Het rechter risaliet wordt afgesloten door een steekkap met sierspant. In de achtergevel (Z) beslaat de serre met balkon zowel de midden- als rechter travee op de begane grond. In de aanbouw voor het linker risaliet, onder een met leien gedekt afgeknot schilddak, bevindt zich de achterdeur en geven kleine vensters de plaats van de sanitaire voorzieningen op de tussenverdiepingen aan. Van het gevelvlak boven de uitbouw risaleert het rechterdeel, dat wordt afgesloten door een topgevel met een houten gevelbeschoot, met daarboven een vierzijdige torenspits.

De middentravee in de westelijke zijgevel is gepleisterd, voorzien van schijnvoegen en afgesloten door een steekkap met sierspant, waaronder een oculus geplaatst is.

Ook de begane grond van de middentravee van de oostelijke zijgevel is gepleisterd met schijnvoegen. Op verdieping een vijfzijdige houten erker. Het woonhuis heeft een rijk gedecoreerd en zeer gaaf interieur met onder meer in het tochtportaal arcadische wandschilderingen gesigineerd door J.F.W. Isselma uit Almelo en geëst glas met voorstellingen in de tochtdeur. Ook in de hal zijn wand- en plafondschilderingen te vinden met arcadische motieven, geschilderde marmerimitaties en schijnpilasters met voluten. Verder ligt er marmer op de vloer en is in de dubbele deur onder de trap, die toegang verschaft tot de zuidelijke serre, glas-in-lood met abstracte motieven geplaatst.

In het gehele trappenhuis zijn de wanden met voornoemde motieven beschilderd. Op het bordes tussen de begane grond en de eerste verdieping zijn de vensters voorzien van glas-in-lood met abstracte motieven. Een rijkelijk bewerkt Frans balkon aan de binnenkant van het venster siert het bordes van de eerste verdieping naar de zolder. Op de begane grond in de kamers stucwerk plafonds en in de westelijke voorkamer een beschilderd stucwerk plafond. De stucplafonds in hal en trappenhuis hebben met plantaardige motieven beschilderde panelen in lijstwerk.

Waardering

Het herenhuis met hekwerk is van architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

- de eclectische bouwstijl met Hollandse Neo-Renaissance, Gotische en Chalet-stijl elementen, karakteristiek voor de bouwperiode
- de beeldbepalende ligging aan het begin van de hoofdstraat van Stad-Delden en de ruimtelijke samenhang met de overige monumentale villa's aan de Cramerswei
- de uitwendige gaafheid
- het bijzonder rijke en gave interieur

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument